

DECIZIE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea,
Maria Ghervas, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Grigorov Alexandr,
în cauza de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, cererea creditorului Macovei Larisa și demersul administratorului insolvabilității privind transmiterea creditorului dreptului de proprietate asupra apartamentului,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016, prin care s-a transmis creditorului Macovei Larisa dreptul de proprietate asupra apartamentului,

c o n s t a t ă

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2015, a fost confirmat Planul procedurii de restructurarea a SRL „Tivali-Com”.

În cadrul procesului de insolvabilitate au fost validate creanțele garantate ale creditorului Macovei Larisa în valoare de 16 526,00 Euro echivalentul a 252 198,00 lei, rezultate din contractul de investiții.

Conform Planului procedurii de restructurare aprobat, s-a decis executarea creanțelor garantate validate ale creditorilor SRL „Tivali-Com”, prin transmiterea în proprietatea acestora apartamentelor din masa debitoare a SRL „Tivali-Com”, cu condiția achitării de către creditorii a unor sume adăugătoare stabilite prin Plan, cu încheierea în acest sens a contractelor de executare a creanțelor cu creditorii.

La data de 10 februarie 2015, a fost încheiat contractul nr. 76/34 de executare a creanțelor cu creditorul Macovei Larisa, conform căruia executarea creanței garantate urmează a fi efectuată prin transmiterea în proprietatea creditorului a apartamentului nr. 76, cu 1 cameră, amplasat la etajul 13, cu suprafața totală de 47,7 m.p., din blocul locativ de pe str. Lev Tolstoi, 74, mun. Chișinău, cu condiția achitării de către creditor a sumei de 13 337,50 Euro și

onorariului de succes a administratorului insolvenței în mărime de 661,04 Euro.

Prin cererea creditorului Macovei Larisa din data de 31 octombrie 2016 și demersul administratorului insolvenței SRL „Tivali-Com” a fost solicitat ridicarea sechestrelor și interdicțiilor de pe apartamentul nr. 76 din str. Lev Tolstoi, 74, mun. Chișinău, transmiterea dreptului de proprietate creditorului Macovei Larisa asupra apartamentului menționat, și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial al mun. Chișinău să înscrie în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate confirmat.

Administratorul insolvenței a menționat faptul că creditorul a executat obligațiunile sale de achitare a sumelor pentru apartamentul nr. 76 din blocul locativ de pe str. Lev Tolstoi,74, mun. Chișinău, conform contractului încheiat.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016 (emisă de către instanța de insolvență din oficiu – fără citarea părților):

- s-au ridicat toate sechestrele și interdicțiile aplicate pe bunul imobil din str. Lev Tolstoi, 74 (nr. cadastral 01.00.2.07.278.01.076) în partea, ce se referă la apartamentul nr.76, cu 1 cameră, amplasat la etajul 13, cu suprafața totală de 47,7 m .p.;

- s-a transmis creditorului Macovei Larisa, codul personal 2004002013008, dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 76, cu 1 cameră, amplasat la etajul 13, din blocul locativ de pe str. Lev Tolstoi, 74 (nr. cadastral 01.00.2.07.278.01.076), mun. Chișinău;

- s-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial al mun. Chișinău să înregistreze dreptul de proprietate a creditorului Macovei Larisa, codul personal 2004002013008, asupra apartamentului nr. 76, cu 1 cameră, amplasat la etajul 13, cu suprafața totală de 47,7 m.p., din blocul locativ de pe str. Lev Tolstoi, 74 (nr. cadastral 01.00.2.07.278.01.076), m. Chișinău;

- s-a obligat Macovei Larisa, c/p 2004002013008, să achite taxa de stat în mărime de 250 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea respectivă, la data de 15 noiembrie 2016, în termenul prevăzut de lege, creditorul SRL „Tivali-Com” în proces de insolvență - Grigorov Alexandr, a depus recurs asupra acesteia prin care a solicitat, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016 cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 09.03.2015, instanța de insolvență i-a admis cerere de validare și a fost validată creanța garantată acestuia față de SRL „Tivali-Com” în sumă de 47 705 Euro supra apartamentului nr. 64, et. 13 din casa locativă de pe str. Lev Tolstoi 74, mun. Chișinău, cu titlu garantat. Totodată a menționat recurentul că recunoașterea dreptului creditorului garantat asupra ap. 64 et. 13 a fost efectuată în baza actului de investiții № 118/64 din 23.06.2008, prin care s-a stipulat că apartamentul investițional nr. 64 are suprafață de 74,9 m.p. și se află la etajul 13 bl. 1, din casa locativă de pe str. Lev Tolstoi 74, mun. Chișinău, în același timp suma creanței patrimoniale a fost confirmată prin

chitanțele privind achitarea sumei totale de 47 705 Euro.

În acest sens a invocat recurentul că adresându-se cu numeroase cereri la administratorul insolvenței SRL „Tivali-Com” Chicu Dumitru privind încheierea contractului de executare a creanței garantate, la data de 12.11.2015 a fost invitat la ședința comitetului creditorilor SRL „Tivali-Com”, la care i s-a refuzat încheierea contractului de executare a creanței garantate asupra ap. 64 la etajul 13 bl. 1, din casa locativă de pe str. Lev Tolstoi 74, mun. Chișinău, aflând totodată și faptul că majoritatea apartamentelor în bl. 1 al casei locative în cauză au fost replanificate și renumerotate, respectiv, apartamentul său cu 2 camere și suprafața de 74,9 m.p., aflat la etajul 13, a fost replanificat și micșorat ilegal și abuziv fără acordul său cu 26,4 m.p. sau 37%, fiindu-i atribuit numărul provizoriu nou 76, iar o cameră din apartamentul său investițional a fost transmisă la apartamentul vecin nou format, cu nr. provizoriu nou 77. A mai invocat recurentul și faptul că apartamentul cu nr. provizoriu nou 76 este apartamentul său investițional replanificat cu nr. provizoriu vechi 64, se atestă prin planificările etajului 13 din casa locativă, eliberate de proiectantul SRL „Marhitrav ATM”, autorul planificărilor inițiale și modificărilor la proiect.

În această ordine de idei a mai invocat recurentul, că la data de 30.12.2015, s-a adresat în instanța de insolvență cu o acțiune împotriva administratorului insolvenței SRL „Tivali-Com” privind obligarea încheierii contractului de executare a creanței garantate cu nr. 64 (nr. provizoriu nou 76) și aducerea apartamentului cu nr. 64 (nr. provizoriu nou 76) la starea inițială - adică restabilirea suprafeței de 74,9 m.p., iar prin hotărârea instanței de insolvență din 30.05.2016 acțiunea respectivă a fost respinsă. La data de 07 iunie 2016, a contestat cu recurs hotărârea respectivă, iar prin hotărârea Curții Supreme de Justiție 12.10.2016 s-a casat hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30.05.2016 și s-a restituit cauza la rejudecare, în alt complet de judecată.

A menționat recurentul că, dânsul este persoana îndreptățită să pretindă să pretindă la apartamentul cu nr. provizoriu nou 76, și despre pretențiile sale anume la acest apartament au fost cunoscute instanței de insolvență, administratorului insolvenței Chicu Dumitru și creditorului Macovei Larisa.

A mai invocat recurentul că hotărârea recurată a fost pronunțată fără citirea acestuia și din oficiu, în situația în care Legea insolvenței nu prevede posibilitatea pronunțării hotărârilor judecătorești din oficiu (doar a încheierilor), și nu prevede posibilitatea soluționării unei astfel de probleme - confirmarea dreptului de proprietate asupra imobilului din masa debitoare după unul din creditorii garantați validați - din oficiu.

La 28 martie 2017 SRL „Tivali-Com” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016 și remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. 1) lit. c) CPC, *instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Colegiul menționează că conform materialelor dosarului prin cererea creditorului Macovei Larisa din data de 31.10.2016 și demersul administratorului insolabilității SRL „Tivali-Com” a fost solicitat transmiterea dreptului de proprietate a creditorului Macovei Larisa asupra apartamentului cu obligarea Oficiului Cadastral Teritorial al mun. Chișinău să înscrie în registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate confirmat și ridicarea sechestrelor și interdicțiilor de pe apartamentul nr. 76 din str. Lev Tolstoi, 74, mun. Chișinău.

În acest sens, Colegiul menționează că în motivarea hotărârii privind admiterea cererii respective și anume - cererii privind transmiterea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil din masa debitoare - instanța de insolabilitate și-a întemeiat soluția exclusiv în temeiul art. 5 alin. (2) a Legii insolabilității conform căruia instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate a litigiilor ce țin de masa debitoare.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că nici administratorul insolabilității SRL „Tivali-Com” Chicu Dumitru, la înaintarea cererii privind transmiterea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil din masa debitoare, nu a invocat absolut nici o normă legală pe care și-ar fi întemeiat solicitările respective, făcând trimitere exclusiv la contractul nr. 76/34 încheiat cu creditorul Macovei Larisa.

Sintetizând circumstanțele respective, Colegiul menționează că prevederile art. 5 alin. (2) a Legii insolabilității, reprezintă o normă care prevede competența generală a instanței de insolabilitate, aceste competențe generale fiind ulterior enumerate desfășurat de legislator în alin. (5) al aceluiași articol.

Astfel, Colegiul reține că transmiterea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil din masa debitoare unui creditor, nu poate fi întemeiată pe o normă generală din legea insolabilității, procedura respectivă urmând a fi încadrată de către administratorul insolabilității în una din procedurile exprese prevăzute de legislator cum ar fi de exemplu - stabilirea modului de valorificare a bunului grevat cu garanții, sau distribuirea intermediară a bunurilor în contul creanței creditorului garantat, iar identificarea procedurii conforme urmează a fi efectuată exclusiv de către administratorul insolabilității la faza depunerii cererii în acest sens.

Astfel, la înaintarea cererilor de acest fel, administratorul insolabilității urmează să indice express procedura prin care urmează a fi transmis dreptul de proprietate asupra unui bun imobil din masa debitoare, cu indicarea normei legale pe care își întemeiază pretenția respectivă.

Totodată, cu referire la faptul că instanța de insolabilitate a indicat în dispozitivul hotărârii că aceasta este irevocabilă din data emiterii, Colegiul menționează, că sintetizând prevederile constituționale de efectuare și asigurare a

unei justiții echitabile cât și jurisprudența CEDO de garantare pentru orice persoană în proces și în orice litigiu a unui dublu grad de jurisdicție, hotărârile de acest fel (prin intermediul cărora a fost transmis un drept de proprietate), pot fi atacate cu recurs, în modul prevăzut de Legea insolvenței de contestare a altor hotărâri. Mai mult ca atât, dat fiind faptul că transmiterea apartamentelor în proprietatea creditorilor investitori reprezintă o modalitate de satisfacere a creanțelor creditorilor, acest fapt constituie o circumstanță relevantă și de importanță majoră cauzei de insolvență, acesta fiind un argument în plus pentru ca hotărârile respective să fie susceptibile de a fi atacate cu recurs.

În aceeași ordine de idei, Colegiul apreciază critic și faptul că hotărârea recurată a fost pronunțată (din oficiu) fără citarea părților interesate în proces, în situația în care Legea insolvenței nu prevede posibilitatea pronunțării hotărârilor judecătorești din oficiu (doar a încheierilor), și nu prevede posibilitatea soluționării unei astfel de probleme - confirmarea dreptului de proprietate asupra imobilului din masa debitoare după unul din creditorii garantați validați - din oficiu, mai mult ca atât cum a fost menționat anterior, fiind o hotărâre translativă de proprietate prin care pot fi afectate drepturile altor persoane, la caz a altor creditori garantați.

În asemenea împrejurări, se constată că de fapt instanța de insolvență nu a pătruns în esența litigiului din speță, iar motivarea deciziei nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns asupra cererii formulate, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În conexiunea celor remarcate, precum și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs menționează că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

Față de cele ce preced, se impune admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de insolvență, cauza urmând a fi trimisă la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii instanța de insolvență urmează să țină cont de cele menționate mai sus, să creeze condiții obiective și egale părților pentru realizarea și exercitarea drepturilor sale procedurale și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție.

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Grigorov Alexandr.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016, emisă în cauza de insolvență a Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în urma examinării cererii creditorului Macovei Larisa și demersului administratorului insolvenței privind transmiterea creditorului dreptului de proprietate asupra apartamentului, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea

Maria Ghervas

Ion Druță